

**Stadgar för
Legitimerade Kiropraktorers Riksorganisation**

**Stadgar för
Legitimerade Kiropraktorers Riksorganisation**
Senast reviderade 2010-10-02

§1. LEGITIMERADE KIROPRAKTORERS RIKSORGANISATION (LKR)	3
§1.1 ÄNDAMÅL OCH ORGANISATION	3
§1.2 OM MEDLEMSKAP OCH INTRÄDE	3
§1.3 OM STYRELSEN	6
§1.4 ETISKA RÅDET	7
§1.5 VETENSKAPLIGT RÅD.....	7
§1.6 AVGIFTER, RÄKENSKAPER OCH REVISION..	7
§1.7 ÅRSMÖTE OCH EXTRA ÅRSMÖTE	8
§1.8 VALBEREDNING	10
§1.9 OM UTTRÄDE OCH UTESLUTNING	11
§1.10 BESVÄR.....	11
§1.11 ÄNDRING AV STADGAR OCH UPPLÖSNING AV LKR	11
§1.12 ÖVRIGT	12
§2. LKR SERVICE AB	12
§3. ETISKA REGLER FÖR LKR'S MEDLEMMAR.....	12
§3.1 KLINISKA RIKTLINJER FÖR KIROPRAKTISK VERKSAMHET	12
§3.2 MARKNADSFÖRINGSBILAGA.....	15
§3.3 OBLIGATORISK VIDAREUTBILDNING	15
§3.4 ÖVRIGT	15
§4. KONSENSUSDOKUMENT	17
§5. FORSKNINGSFONDEN	17
§6. BEREDSKAPSFONDEN.....	19
Bilagor	20
1.MARKNADSFÖRINGSBILAGA	20
2.KONSENSUSDOKUMENT	22

§1. LEGITIMERADE KIROPRAKTORERS RIKSORGANISATION (LKR)

§1.1 ÄNDAMÅL OCH ORGANISATION

§1.1.1

LKR har till ändamål att

- Främja kiropraktikens utveckling
- Verka för upprätthållande av en yrkesskicklig och ansvarsställande kår av kiropraktorer
- Tillvarata medlemmarnas fackliga intressen
- Verka för sammanhållning och samförstånd mellan medlemmarna

§1.1.2

I LKR ingår ett etiskt råd, ett vetenskapligt råd och en forskningsfond.

§1.1.3

Våra styrande dokument skall utgöras av ett konsensusdokument och etiska regler, varav kliniska riktlinjer för kiropraktisk verksamhet skall vara en del. Konsensusdokumentet skall vara underställt svensk hälso- och sjukvårdslags-stiftning och anpassat till världsförbundet WFC's konsensusdokument. Konsensusdokumentet fastställs av medlemsmöte med absolut majoritet eller av två på varandra följande medlemsmöten med enkel majoritet.

De kliniska riktlinjerna skall beslutas av medlemsmöte med kvalificerad majoritet, vilket skall vara 2/3.

De kliniska riktlinjerna skall uppdateras senast vart 5:e år av en arbetsgrupp utsedd av årsmötet med enkel majoritet.

§1.1.4

LKR är ansluten till European Chiropractor's Union (ECU) och World Federation of Chiropractic (WFC)

§1.1.5

LKR är ansluten till SRAT, ett förbund inom centralorganisationen Saco.

§1.2 OM MEDLEMSKAP OCH INTRÄDE

§1.2.1

I LKR får finnas

- Aktiva medlemmar
- Semiaktiva medlemmar
- Assistentmedlemmar
- Pensionerade medlemmar
- Hedersmedlemmar
- Associerade medlemmar
- Studentmedlemmar

§1.2.2

Till aktiv medlem, associerad medlem eller assistentmedlem får antagas den som har fullbordat utbildning vid institution som innehar ackreditering enligt European Council on Chiropractic Educations (ECCE) Standards eller erhållit statlig högskoleexamen motsvarande ECCE standard och har erhållit legitimation för verksamhet i Sverige.

Ansökan om inträde som aktiv medlem, pensionerad medlem (som ej tidigare varit medlem), associerad medlem eller assistentmedlem prövas av styrelsen. Ansökan om medlemskap skall ställas till styrelsen.

Beviljas ansökan om inträde skall sökanden genast underrättas om beslutet. Övriga medlemmar skall också få del av beslutet så snart som möjligt.

Avslås ansökan om inträde skall i beslutet anges de skäl på vilka beslutet grundats. Sökanden skall utan dröjsmål skriftligen underrättas om beslutet. Har beslutet meddelats av styrelsen kan det överklagas enligt bestämmelserna i §1.10.1. Vad som nu sagts om överklagande gäller inte hedersmedlem.

Har en ansökan om inträde avslagits kan en ny ansökan härom inte behandlas förrän ett år förflutit sedan ingivandet av den tidigare ansökan, såvida inte styrelsen självmant tar upp frågan om medlemskap

§1.2.3

Semiaktivt medlemskap kan ansökas av den som med intyg från myndighet kan styrka att deras verksamhet högst motsvarar halvtid. Även medlem som är fullt betalande i annat lands kiropraktiska organisation eller på heltid bedriver annan yrkesverksamhet kan ansöka om semiaktivt medlemskap.

Semiaktivt medlemskap i samband med föräldraledighet kan maximalt beviljas under en sammanhängande period på 12 månader.

Ansökan om semiaktivt medlemskap prövas av styrelsen. Beslutet kan överklagas i enlighet med §1.10. Ansökan skall styrelsen tillhanda senast 6 veckor före betalnings datum (15/3, 15/6, 15/9, 15/12). Semiaktivt medlemskap innebär att halv serviceavgift betalas till LKR Service AB.

§1.2.4

Till hedersmedlem får utses den som har nedlagt ett förtjänstfullt arbete för att främja kiropraktiken. Hedersmedlem utses på årsmöte.

Medlem äger rätt att till styrelsen ge förslag på hedersmedlem. Om styrelsen tillstyrker förslaget skall det föras upp på dagordningen för närmast följande årsmöte.

För att hedersmedlem skall utses krävs att minst 2/3 av de vid årsmötet närvarande röstberättigade medlemmarna är överens om detta.

§1.2.5

Till associerad medlem får den antas som, utan att bedriva kiropraktisk verksamhet inom landet, uppfyller villkoren i fråga om utbildning för medlemskap i LKR.

§1.2.6

Till assistentmedlem får den antas som uppfyller utbildningsvillkoren för aktivt medlemskap och som fullgör assistenttjänstgöring enligt socialstyrelsens direktiv för erhållande av legitimation som kiropraktor.

Assistentmedlem kan endast vara befriad från serviceavgiften under 2 år. Därefter betalas full serviceavgift.

§1.2.7

Till Studentmedlem får den antas som är under utbildning på en ECCE ackrediterad skola eller på en skola med statlig högskoleexamen som motsvarar ECCE standard för kiropraktorer. Som studentmedlem är du befriad från medlemsavgift.

§1.2.8

Första året som aktiv medlem reduceras serviceavgiften till hälften.

§1.2.9

Vid ansökan om medlemskap i LKR där sökanden praktiserat i annat land har styrelsen rätt att kräva ett rekommendationsbrev.

§1.2.10

Medlem får inte under samma tid vara medlem i förbund eller annan (svensk) facklig organisation som inte är ansluten till Saco.

Medlem får inte samtidigt vara ansluten till annat förbund eller förening inom Saco (frånsett lokalt samverkansorgan) utan att dubbelanslutningsavtal finns mellan SRAT och berört förbund eller förening.

SRAT är en organisation, vars verksamhet bygger på värderingar som kännetecknar en rättsstat, sådana de kommit till uttryck i svensk grundlag, FN's allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna samt den Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna.

Medlem som kommer i konflikt med sin arbetsgivare bör vända sig till SRAT's kansli för att få hjälp. De hjälper medlemmen i alla de frågor som rör förhållandet arbetsgivare/arbetstagar.

§1.2.11

Ny medlem äger inte rätt att erhålla individuell facklig service från SRAT eller LKR rörande problem som uppkommit redan före tidpunkten för inträdesansökan om inte särskilda skäl föreligger. SRAT:s eller LKR's styrelse kan dock bevilja sådan service om särskilda skäl föreligger.

§1.2.12

Den som uppfyller villkoren för aktivt medlemskap kan, sedan hon/han uppnått den allmänna pensionsåldern, hos styrelsen ansöka om att bli pensionerad medlem. Pensionär tillåts behålla förmåner mot faktisk kostnad, såsom patientförsäkring och försäkringar tillhandahållna av SRAT. Pensionerad medlem äger dock ingen rösträtt.

§1.2.13

Medlem har rätt att tillhöra Akademikernas Erkända Arbetslöshetskassa (AEA) om hon/han uppfyller AEA:s villkor.

§1.2.14

Medlem ska vara lojal mot föreningen, följa föreningens stadgar och regler samt respektera föreningens beslut.

§1.3 OM STYRELSEN

§1.3.1

Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

Styrelsen består av ordförande, vice ordförande, sekreterare, kassör och ytterligare en ledamot samt 0-5 suppleanter.

Ledamöter och suppleanter väljs vid årsmöte.

§1.3.2

Ordförande väljs för ett år i sänder. Vice ordförande och sekreterare väljs jämnt år och kassör och styrelseledamot väljs udda år. Suppleanter väljs på 2 år med jämn fördelning på jämna och udda år.

Avgår eller avlider styrelseledamot under pågående mandatperiod förrättas val av ersättare vid ett extra styrelse- eller årsmöte för återstoden av perioden. Ersättare behöver inte utses om det återstår

mindre än 3 månader av mandatperioden och styrelsen ändå är beslutsför.

§1.3.3

LKR har en Internet-tidning, Ryggraden. Ansvarig utgivare för Ryggraden är ordföranden i LKR.

§1.3.4

Styrelsen företräder LKR, bevakar dess intressen och handhar dess angelägenheter samt beslutar på organisationens vägnar i alla frågor som inte särskilt undantas i stadgarna. Styrelsen får överlåta åt utskott eller kommitté som styrelsen utser att besluta i frågor enligt första stycket. Vid sådan delegation får styrelsen genom instruktion begränsa beslutanderätten.

Styrelsen åligger att:

- förbereda de ärenden som skall behandlas vid årsmöte och extra möte,
- verkställa beslut som fattas på årsmöte eller extramöte,
- sköta organisationens angelägenheter och föra dess räkenskaper, avge verksamhetsberättelse till årsmötet för senast gångna räkenskapsår,
- avge bokslutet till årsmötet för senast gångna räkenskapsår och framlägga en budget för det löpande budgetåret,
- besluta om inval eller uteslutning av medlemmar enligt bestämmelserna i § 1.2.2 – 14 och 1.9.1 – 4 .
- tillsätta de utskott eller kommittéer som erfordras för verksamheten och att fastställa instruktioner för dessa,
- avge remissvar till myndigheter eller organisationer,
- på eget initiativ avge yttranden i frågor av betydelse för organisationen
- företräda organisationen i egenskap av aktieägare i LKR Service AB,
- föra matrikel över medlemmarna,
- ansvara för periodiska utskick och
- även i övrigt tillvarata organisationens intressen.

De enskilda styrelseledamöternas åligganden skall fastställas i en arbetsordning som styrelsen utfärdar.

§1.3.5

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden, när denne så finner nödvändigt eller då minst 2 styrelseledamöter hos ordföranden begär sammanträde, på tid och plats som styrelsen bestämmer.

§1.3.6

Styrelsen beslutsför när hälften av styrelseledamöterna är närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet. Vid lika röstetal gäller den mening som ordföranden företräder.

§1.3.7

Styrelsens protokoll justeras av mötesordföranden.

§1.4 ETISKA RÅDET

§1.4.1

Etiska rådet har till uppgift att övervaka att LKR's etiska regler följs. Till ledning för etiska rådets arbete finns en instruktion.

§1.4.2

Etiska rådet tillsätts vid årsmötet och består av 3 ledamöter, varav en är ordförande. Ordförande väljs ojämnt år och båda övriga ledamöter väljs jämnt år. Styrelseledamot får inte vara ledamot av etiska rådet.

§1.5 VETENSKAPLIGT RÅD

§1.5.1

LKR skall ha ett vetenskapligt råd. Detta råd skall ha till uppgift att:

- Följa internationell forskning och internationella utredningar kring kiropraktik
- Hålla arkiv för dessa handlingar på LKR's kansli.
- Svara på förfrågningar från medlemmar, myndighet och allmänhet.
- Vara rådgivare till styrelsen och LKR's etiska råd gällande vetenskapliga frågor.

Rådet skall bestå av 3 ledamöter, en ordförande och 2 ledamöter. Mandatperiod skall vara 2 år. Ordförande väljs ojämnt år och ledamöter jämnt år. Valbar till LKR's vetenskapliga råd skall vara medlem i LKR.

§1.6 AVGIFTER RÄKENSKAPER OCH REVISION

§1.6.1

Medlem som inte är hedersmedlem skall betala årsavgift till LKR.

Årsavgiften till LKR, ECU, WFC och SRAT erläggs under det kalenderår som fastställs.

Den som antagits som medlem under verksamhetsåret skall betala årsavgift inom en månad från beslut om inträde.

Vid utträde betalas årsavgift för det verksamhetsår under vilket anmälan om utträde inkommit till styrelsen. Beslut om uteslutning medför inte att årsavgift eller del därav återbetalas.

§1.6.2

Om LKR har medlemmar som arbetar under anställning

- Skall styrelsen till SRAT avge garantiförbindelse som förbinder LKR att efter begäran från SRAT vid konflikt omedelbart ställa det av SRAT fastställda beloppet till SRAT:s förfogande.
- Får LKR's styrelse vid befarad eller pågående konflikt omedelbart besluta om extra avgift för konfliktkostnader.
- Skall inom LKR finnas en föreningsägd konfliktfond till täckande av föreningens garantiåtaganden gentemot SRAT i händelse av konflikt.
- För fonden finns särskilda stadgar som fastställs av årsmötet.

§1.6.3

LKR's räkenskapsår omfattar tiden den 1 juli - den 30 juni påföljande år. Styrelsens årsredovisning skall senast en månad före årsmötet överlämnas till revisorerna.

Revisorerna skall senast en vecka före årsmötet avge berättelse över sin granskning.

§1.6.4

För granskning av styrelsens förvaltning av LKR's räkenskaper skall finnas 3 revisorer och 2 revisorsuppleanter. En av de ordinarie revisorerna och en revisorsuppleant skall vara kommerskollegium auktoriserad eller godkänd revisor.

Revisorerna och revisorsuppleanterna utses vid årsmöte för tiden till och med nästa årsmöte.

§1.7 ÅRSMÖTE OCH EXTRA ÅRSMÖTE

§1.7.1

Årsmöte hålls före oktober månads utgång på dag och plats som styrelsen bestämmer. Extra möte

skall hållas om styrelsen eller revisorerna finner det vara nödvändigt eller om minst 10% av aktiva medlemmar skriftligt (e-post eller brev) och med angivande av skälen begär sådant möte.

§1.7.2

Kallelse till årsmöte skickas ut till samtliga medlemmar senast sex veckor innan mötet.

Kallelse till extra möte sker på samma sätt som till årsmöte. För sådan kallelse gäller dock att den skickas senast en vecka i förväg.

Alla medlemmar får vara närvarande vid årsmöte och extra möte.

§1.7.3

Den som vill få ett ärende behandlat vid ett årsmöte skall senast fyra veckor före årsmötet inkomma med en framställning härom antingen via e-post eller brev. Av denna skall framgå anledningen till att frågan bör behandlas på ett årsmöte. Styrelsen får inte, även om skälen för begäran inte angetts, underlåta att ta upp frågan på föredragslistan.

Senast två veckor före årsmöte skall till samtliga medlemmar utsändas via e-post eller brev föredragslista där de ärenden anges som skall behandlas på mötet.

På extra möte får endast sådana ärenden avgöras som upptagits på föredragslista för mötet.

Ärende till årsmöte eller extra möte får anmälas endast av röstberättigad medlem.

§1.7.4

Vid årsmöte skall förekomma

- Val av ordförande och sekreterare vid mötet,
- Val av två justeringsmän,
- Upprättande och godkännande av röstlängd,
- Fråga om årsmötets behöriga utlysande,
- Godkännande av protokoll av föregående årsmöte,
- Behandling av styrelsens verksamhetsberättelse för det senaste räkenskapsåret,
- Revisorernas berättelse för det senaste räkenskapsåret,
- Fråga om resultat- och balansräkningarnas fastställande och beslut angående redovisat resultat,
- Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen,
- Genomgång av budgeten för pågående räkenskapsår,
- Beslut om årsavgift,
- Information om servicebolagets verksamhet under det senaste räkenskapsåret och genomgång av budgeten för pågående räkenskapsår,
- Information om forskningsfondens verksamhet under det senaste räkenskapsåret,
- Beslut om avgifter till servicebolaget,
- Fråga om arvode till styrelsens ledamöter, revisorer och ledamöter i valberedningen för det aktuella räkenskapsåret samt fråga om andra ersättningar,
- Val av ordförande i styrelsen,
- Val av två styrelseledamöter enligt bestämmelserna i §1.3.2,
- Val av revisorer och revisorsuppleanter,
- Val av valberedning och utseende av sammankallande ledamot,
- Val av ordförande eller övriga ledamöter i etiska rådet enligt bestämmelserna i §1.4.2,
- Val av vetenskapligt råd enligt bestämmelserna i §1.5.1,
- Val av ordförande och ledamöter till forskningsfonden enligt bestämmelserna i §5.5,
- Behandling av ärende som styrelsen hänskjutit till behandling på årsmötet eller som medlem anmält.

§1.7.5

Vid årsmöte och extra möte är endast aktiv och semiaktiv medlem berättigad att rösta. Varje röstberättigad medlem har en röst.

Rösträtten får utövas endast av den som varit närvarande då röstlängden för mötet upprättades.

§1.7.6

Beslut på årsmöte eller extra möte tas genom öppen röstning, om ej annat begärs och med enkel majoritet om inte annat stadgas för visst fall. Vid personval kan sluten röstning begäras av röstberättigad medlem.

Vid lika röstetal skall frågan behandlas vid kommande möte.

Styrelseledamot får inte delta vid omröstning i frågan om ansvarsfrihet för styrelsen avseende åtgärd för vilken han/hon är ansvarig eller vid val av revisorer eller revisorsuppleanter. Medlemsmöten är beslutsmässiga med det antal delegater som är närvarande.

§1.8 VALBEREDNING

§1.8.1

Val av ledamöter i styrelsen och etiska rådet samt val av revisorer och revisorsuppleanter förbereds av en valberedning bestående av tre personer. Till ledamot i valberedningen får inte väljas styrelseledamot, ledamot i etiska rådet, revisor eller revisorsuppleant.

Valberedningens ledamöter väljs årligen vid årsmötet. Samtidigt utses sammankallande i valberedningen.

§1.8.2

Aktiv medlem får till valberedningen ge förslag på ledamöter i styrelsen och etiska rådet. Förslag skall vara skriftliga och ha kommit valberedningens sammankallande tillhanda före juni månads utgång. Förslag kan också anges inför årsmöte. Förslag inför årsmöte skall vara undertecknat av minst tre medlemmar och ha kommit styrelsen tillhanda senast en vecka före årsmötet.

§1.8.3

Valberedningens beslut fattas efter öppen omröstning, om inte annat begärs av enskild ledamot, varvid enkel majoritet är tillräcklig för att viss mening skall gälla. Vid lika röstetal sker avgörandet genom lottning.

Valberedningens förslag skall översändas till styrelsen senast sex veckor innan årsmöte och senast tre veckor innan extra möte.

Valberedningens ledamöter är berättigade till ersättning enligt grunder som fastställs vid årsmöte.

§1.9 OM UTTRÄDE OCH UTESLUTNING

§1.9.1

Anmälan om utträde skall vara skriftlig och ställas till styrelsen. Utträde sker tre månader efter sådan anmälan såvida LKR's styrelse ej medger kortare uppsägningstid.

§1.9.2

Om medlem utan anledning, som godtagits av styrelsen, under sex månader ej betalt årsavgift eller avgifter till servicebolaget skall han/hon anses ha utträtt ur LKR.

§1.9.3

Medlem som förlorat sin legitimation i Sverige skall av styrelsen uteslutas ur LKR.

§1.9.4

Styrelsen får i ärende, som av etiska rådet hänskjutits till styrelsen för avgörande, besluta om uteslutning i LKR.

Medlem som tilldelats varning av etiska rådet får, om han/hon inte inom tid som fastställts av etiska

rådet vidtagit rättelse, av styrelsen uteslutas ur LKR.
Fråga om rättelse vidtagits prövas av styrelsen.

Styrelsen får till årsmöte eller extra möte hänskjuta fråga om uteslutning. Innan beslut fattas att hänskjuta ärende skall klaganden underrättas om detta.

Beslut om uteslutning skall delges medlemmen.

Alla medlemmar av LKR skall underrättas om uteslutning av medlem.

§1.10 BESVÄR

§1.10.1

Beslut av styrelsen om avslag på ansökan om inträde eller semi-aktivt medlemskap samt uteslutning skall på begäran av sökanden eller utesluten medlem prövas vid årsmöte. Skriftlig framställning om detta skall ha kommit in till styrelsen inom tre månader från dagen för beslutet.

§1.11 ÄNDRING AV STADGAR OCH UPPLÖSNING AV LKR

§1.11.1

Beslut om ändring av stadgarna är inte giltigt med mindre än att ärendet varit uppfört på föredragslistan för mötet och samtliga röstberättigade vid mötet är ense om ändringen eller, när beslut om ändring fattas vid två på varandra följande möten, ändringen tillstyrks med enkel majoritet. Nedlagd röst blockerar inte beslutet.

§1.11.2

Beslut att upplösa LKR fattas vid årsmöte. För sådant möte gäller vad som stadgas i §1.11.1.

§1.11.3

Beslut som innebär att LKR är upplöst skall innehålla förordnande om hur organisationens tillgångar skall disponeras.

§1.11.4

Om LKR upplöses skall dess konfliktfond, dvs. det belopp som LKR garanterar till SRAT i händelse av konflikt, inbetalas till SRAT.

Om LKR upplöses och ombildas till ny förening inom SRAT skall konfliktfonden överföras till den nya föreningen.

§1.12 ÖVRIGT

§1.12.1

Handling skall anses inkommen till styrelsen när den kommit till kansliet eller till enskild styrelseledamot.

§2. LKR SERVICE AB (SERVICEBOLAGET)

§2.1.1

Aktiv medlem har rätt att få del av de förmåner servicebolaget ger och är skyldig att erlägga den serviceavgift som fastställts vid årsmötet.

Minst tre ledamöter av LKR´s styrelse skall ingå i styrelsen för servicebolaget.

§3. ETISKA REGLER FÖR LKR'S MEDLEMMAR

§3.1 KLINISKA RIKTLINJER FÖR KIROPRAKTISK VERKSAMHET

Dessa riktlinjer har till syfte att definiera en gemensam grund hos en akademisk utbildad legitimerad kiropraktor.

De ger samtidigt en god och saklig information till allmänheten om vad som kan förväntas vid en konsultation hos en kiropraktor.

De kliniska riktlinjerna för kiropraktisk verksamhet baseras på LKR's konsensusdokument. Nedan beskrivs några centrala delar av svensk hälso- och sjukvårdslagstiftning, relevant för kiropraktisk verksamhet.

- *Den som tillhör hälso- och sjukvårdspersonalen skall utföra sitt arbete i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. En patient skall ges sakkunnig och omsorgsfull hälso- och sjukvård som uppfyller dessa krav. Vården skall så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten. Patienten skall visas omtanke och respekt. (LYHS 2 kap1 §)*
- *Hälso- och sjukvården skall arbeta för att förebygga ohälsa. Den som vänder sig till hälso- och sjukvården skall när det är lämpligt ges upplysningar om metoder för att förebygga sjukdom eller skada. (HSL, 2 c §)*
- *Inom hälso- och sjukvård skall kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. (HSL, 31 §)*
- *Inom hälso- och sjukvården skall en patientjournal föras. Med patientjournal avses alla de handlingar och anteckningar som innehåller uppgifter om patientens tillstånd och de åtgärder som genomförts eller planeras. (SOSFS 2008:14, om informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården)*
- *Hälso- och sjukvårdspersonal skall rapportera om en patient i samband med undersökning, vård eller behandling drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom. (SOSFS 2005:28 om anmälningsplikt enligt Lex Maria)*
- *Anmälan enligt 6 kap. 6 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område skall göras av den som inte sedan tidigare bedriver verksamhet inom detta område. En sådan anmälan skall göras för varje särskild verksamhet som skall ledas av en verksamhetschef. (SOSFS 1998:13, om anmälan av verksamheter på hälso- och sjukvårdens område).*

Medlem som praktiserar utanför ramarna definierat i LKR's riktlinjer, ska anmäla detta till LKR med beskrivning av verksamheten, dess syfte samt vilken utbildning man har för denna. Verksamheten skall bedömas av Etiska Rådet, med stöd av Vetenskapliga Rådet, för att avgöra:

- om verksamheten vilar på vetenskap och beprövad erfarenhet,
- om verksamheten verkar vara relevant för våra patientgrupper och
- om medlemmen har kompetens för denna verksamhet.

I det fall denna verksamhet godkänns, fordras att medlemmen är tydlig med information till allmänheten om att man inte enbart utför kiropraktisk verksamhet, som normalt förväntas av en LKR-medlem. Om verksamheten inte bedöms rymmas inom riktlinjernas ramar, får medlemmen inte utföra den under LKR's namn eller i lokaler där man utövar kiropraktik i LKR's namn.

Beslut i sådan fråga fattas av styrelsen. Styrelsen får hänskjuta beslut till medlemsmöte, vilket beslut inte kan överklagas.

En kiropraktor praktiserar i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Verksamhetsområdet är neuromuskuloskeletala besvär. Akuta besvär lindras normalt snabbt. Vid långvariga eller upprepade

besvär är det inte ovanligt att omhändertagandet fortsätter med syftet att förebygga nya episoder eller att bibehålla en acceptabel funktionsnivå.

En kiropraktor utgår från den bio-psyko-sociala förklaringsmodellen i omhändertagandet av sina patienter. Detta innebär att man accepterar att ohälsa ofta är multifaktoriell och att varje patient ska bedömas individuellt utifrån sin speciella situation.

Vid den första konsultationen hos en kiropraktor ska man förvänta att följande sker:

- att syftet med patientens besök klargörs,
- att en intervju görs kring patientens hälsa, sjukdomshistoria och relevanta
- psykosociala aspekter
- att en undersökning i enskilt rum görs, som till exempel kan innehålla
  - generell hälsoundersökning
  - ortopedisk undersökning
  - neurologisk undersökning
  - kiropraktisk undersökning.

Utifrån detta kommer kiropraktorn

- att lämna en förklarande rapport innehållande viktiga fynd, arbetsdiagnos och ett förslag till vårdplan samt sannolik prognos och kostnad.
- att i samråd med patienten överenskomma om mål för omhändertagandet och tillfällen för uppföljning av dessa mål.
- att ge patienten en egen roll i sin behandling och om relevant, upplysa om alternativa vårdmöjligheter.

Vid behov kan kiropraktorn remittera till

- bilddiagnostik, för att bekräfta eller utesluta kontraindikationer,
- medicinska tester,
- annan vårdgivare.

Omhändertagandet hos en kiropraktor kan bestå av, men är inte begränsad till

- olika former av manuell behandling,
- rådgivning/information,
- övningar/träning.

Uppföljning

Tidigt i förloppet, lämpligen kring den 4:e behandlingen, bör en uppföljning ske för att ta reda på om förändring har skett.

Behandlingsreaktioner

Behandlingsreaktioner är i regel kortvariga. Vanligtvis varar de i några timmar men ibland upp till ett par dygn. De är vanligast i början av behandlingen och vid långvariga besvär och yttrar sig normalt som lokal ömhet och trötthet.

Om annan typ av reaktion uppkommer eller blir kvarstående skall den föranleda en förnyad bedömning.

§3.2 MARKNADSFÖRINGSdokUMENT (Bilaga 1)

§3.2.1

Styrelsen i samråd med LKR's vetenskapliga råd och etiska råd ansvarar för att LKR's marknadsföringsdokument uppdateras.

§3.2.2

Marknadsföringsdokumentet skall fungera som ett rättesnöre för LKR's medlemmar och vara utformat i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter, LKR's stadgar samt LKR's konsensusdokument.

§3.2.3

Marknadsföringsdokumentet skall publiceras på LKR's intranät, för alla medlemmars kännedom.

§3.2.4

Medlemmar ska kontinuerligt uppdateras vid eventuella förändringar

§3.3 OBLIGATORISK VIDAREUTBILDNING

§3.3.1

Kiropraktorer som är aktiva och semiaktiva medlemmar i Legitimerade Kiropraktorer Riksorganisation (LKR) måste kunna uppvisa minst 150 timmar under en 5 års period. Av dessa kan upp till 6 timmar årligen vara i form av självstudier. Poängsättningen följer European Academy of Chiropractics (EAC) riktlinjer för Continuing Professional Development (CPD) och sker i samarbete med dem.

§3.3.2

De kurser, seminarier och kongresser som en medlem deltar i, som är tilldelade CPD-poäng av EAC, dokumenteras också av EAC genom inrapportering av arrangören. I övriga fall måste medlemmen kunna uppvisa dokumentation på deltagande i t.ex. en kurs eller seminarium och rapportera detta på en årlig basis till LKR kansli. Inrapporteringen ska ske senast den sista juni varje år.

§3.3.3

En medlem som inte fullföljer kraven på obligatorisk vidareutbildning och inte rättar sig efter uppmaning från styrelsen kan uteslutas enligt paragraf § 1.9.4.

§3.4 ÖVRIGT

§3.4.1

En medlem skall inte, om inte patientens bästa beror på det, ifrågasätta en kollegas behandling inför en patient. Om flera än en medlem undersöker en patient och det vill sig så att de inte är överens bör de undvika att diskutera patientens tillstånd i hennes/hans närvaro på så vis att det kan orsaka oro.

§3.4.2

En medlem skall inte påbörja en behandling av en patient som hon/han vet står under behandling hos en kollega, om inte särskilda skäl för detta föreligger.

§3.4.3

Medlem får i sin yrkesutövning inte låta sig påverkas av ett otillbörligt förvärvsbegär. Betingad ersättning bör inte väsentligt avvika från vad som är brukligt bland kollegor för samma behandling.

§3.4.4

I ett intyg skall medlem vara neutral. Av ett intyg skall det framgå av vilka skäl intyget skrivs. Det skall enbart omfatta det som aktuellt är vid det tillfället och det som kiropraktorn själv konstaterat.

§3.4.5

Om en medlems patient önskar att byta kiropraktor bör medlemmen assistera patienten i detta, t.ex. genom att överlämna nödvändig dokumentation.

§3.4.6

En medlem bör visa hänsyn och omtanke i samtal med sina kollegor liksom i diskussion om

kollegor. Det skall undvikas att i ord eller i gärning åsamka en kollega försvårad arbetssituation.

§3.4.7

Om en medlem har mottagit en patient på remiss från en kollega eller annan hälsovårdspersonal bör hon/han inom rimlig tid efter undersökningen eller behandlingen skicka den remitterande personen ett svar. Om en på så vis konsulterad kollega anser att patienten bör remitteras ytterligare vidare bör information om detta även skickas så fort som möjligt.

§3.4.8

En medlem skall alltid uppträda så att hon/han skapar ett gott anseende för sig själv och LKR.

§3.4.9

En medlem skall vara lojal mot LKR, följa dess anvisningar och respektera dess beslut.

§3.4.10

En medlem i LKR som skall börja en ny tjänst som kiropraktor bör kontrollera att anställningen är förenlig med gällande lagar och LKR's föreskrifter. En medlem får inte acceptera en tjänst som LKR's styrelse tar avstånd ifrån.

§3.4.11

LKR's medlemmar ska inte samarbeta med tidigare uteslutna medlemmar ur LKR. Medlem i LKR får inte tillåta någon annan att utöva kiropraktik i sitt namn om den personen inte uppfyller LKR's utbildningskrav.

§3.4.12

LKR's medlemmar får inte utbilda annan i kiropraktiska undersöknings- och behandlingsmetoder än den som avlagt examen eller är elev vid institution som innehar ackreditering enligt Council of Chiropractic Education standard eller erhållit högskoleexamen för kiropraktorer. Deltagande i falldiskussioner och tillfälliga auskultationer av annan legitimerad vårdpersonal är inte att betrakta som utbildning.

§3.4.13

Blir en medlem medveten om att en kollega brustit i sitt yrkesutövande mot dessa regler eller i övrigt varit kiropraktoryrket till skada eller vanära bör LKR's Etiska råd eller styrelse informeras därom. Medlemmen bör undvika diskussion om det som inträffat med andra innan ER och/eller styrelsen hunnit besluta i ärendet.

§3.4.14

En medlem som till följd av sin yrkesutövning utsätts för rättsliga åtgärder eller som anmäls till Hälso- och Sjukvårdens Ansvarsnämnd skall genast underrätta LKR's styrelse härom.

§3.4.15

Det är inte värdigt för LKR's medlemmar att låta personlig vinst påverka beslut om att remittera patienter till vårdinstans där medlemmen själv är ekonomiskt engagerad.

§4. KONSENSUSDOKUMENT

(Bilaga 2)

Detta dokument är antaget i enighet av LKR's årsmöte och det fastställer att medlemmar i Legitimerad Kiropraktorer Riksorganisation (LKR) är legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal och att vår yrkesutövning därigenom regleras av Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och Lagen om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område (LYHS) samt av Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS).

Vidare definieras kiropraktisk verksamhet i enlighet med World Federation of Chiropractic's (WFC's), konsensusdokument från 30 april 2005.

Konsensusdokumentet är bindande för all kiropraktisk verksamhet utförd av medlemmar i LKR. Hälso- och sjukvårdspersonal förväntas vara uppdaterad på de lagar och föreskrifter som reglerar

yrkesverksamheten. I Kliniska riktlinjer för kiropraktisk verksamhet beskrivs centrala delar av svensk hälso- och sjukvårdslagstiftning.

§5. FORSKNINGSFONDEN

§5.1

Fonden, som har grundats av Svenska Chiropraktor Sällskapet, numera LKR, benämnes Kiropraktorernas Forskningsfond.

§5.2

Fonden skall vara undantagen sådan tillsyns- anmälningsplikt varom stadgas i lagen 24 maj 1929 om tillsyn över stiftelser.

§5.3

Fonden har till ändamål att främja forskning vad gäller kiropraktik och klinisk biomekanik av intresse för kiropraktikens utveckling i Sverige och att från avkastning av kapitalet samt den årliga medlemsavgiften till LKR

- till medlemmarna i LKR lämna bidrag till kostnader för ovannämnda forskning,
- utdela stipendium till den som lagt ner avgörande insatser inom ovannämnda forskning.
- till medlemmarna i LKR utge bidrag för täckande av kostnader i samband med forskarutbildning.

§5.4

Fonden har sitt säte i Stockholm

§5.5

Fonden står under ledning av en styrelse bestående av tre ordinarie ledamöter jämte två suppleanter. Ordinarie årsmöte för föreningen LKR utser ledamöter och suppleanter för en tid av två år. Kassören och en suppleant väljs tidsenligt med LKR's kassörsval och ordförande, sekreterare och en suppleant väljs åren däremellan.

§5.6

Styrelsen äger rätt att till sig adjungera lämpliga personer.

§5.7

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden eller när minst två ledamöter begärt detta.

Styrelsen är beslutsför när minst tre ledamöter är närvarande vid sammanträdet.

Vid styrelsens sammanträden skall föras protokoll. Vid omröstning gäller enkel majoritet. Vid lika röstetal gäller ordförandens mening.

§5.8

Fondens firma tecknas av den eller de som styrelsen därtill utser.

§5.9

Det åligger styrelsen att över förvaltningen föra fullständiga räkenskaper, vilka avslutas den 30 juni, varvid årsbokslut samt verksamhetsberättelse för det gångna året skall upprättas.

§5.10

Räkenskaper, protokoll och verksamhetsberättelse skall senast den 31 augusti överlämnas till i föreningen LKR valda revisorer, vilka skall avge revisionsberättelse över styrelsens förvaltning.

§5.11

På årsmöte för föreningen LKR skall årsbokslut, verksamhetsberättelse och revisionsberättelse föredragas för beslut om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter.

§5.12

För fondens förbindelser svarar endast dess tillgångar.

§5.13

För beslut om ändring av fondens stadgar eller om fondens upphörande fodras att samtliga ledamöter i fondens styrelseföreningar sig om beslutet eller att beslutet fattas med minst två tredjedels majoritet vid två på varandra följande sammanträden. Beslut som avses i denna paragraf skall för att bli gällande godkännas på medlemsmöte för föreningen LKR.

§5.14

Därest fonden skulle upphöra med sin verksamhet skall tillgångarna efter det att skulderna betalats överlämnas till föreningen LKR.

§6. BEREDSKAPSFONDEN

(aktuell om LKR har anställda medlemmar)

§6.1 ÄNDAMÅL

Ändamålet med föreningens beredskapsfond är att säkerställa de ekonomiska åtaganden som föreningen har åtagit sig gentemot SRAT i händelse av konflikt.

§6.2 AVSÄTTNING

Beredskapsfonden tillförs ett av föreningsmötet fastställt belopp per anställd medlem och månad.

§6.3 FÖRVALTNING

Beredskapsfondens medel förvaltas av föreningsstyrelsen.

§6.4

Medlen skall placeras på sådant sätt, att de är räntebärande och finns disponibla när så fodras.

§6.5 AVKASTNING

Beredskapsfondens avkastning ingår i föreningens driftbudget.

§6.6 ÄNDRING

För ändring av dessa stadgar gäller samma bestämmelser som för ändring av föreningens stadgar.

BILAGOR

1. MARKNADSFÖRINGSBILAGOR

Syfte

Syftet med dessa anvisningar är att de skall vara ett rättesnöre för annonsering och marknadsföring, så att allmänheten får en saklig och korrekt bild av kiropraktik, kiropraktorer och de tjänster som dessa utför.

Anvisningarna skall också bidra till att bevara kollegialiteten samt beakta alla kollegors intressen i samband med annonsering och marknadsföring.

Tillämplighet

Dessa anvisningar gäller för alla medlemmar i yrkesverksam utövande av kiropraktorverksamhet samt för inrättningar, organisationer och företag som ger eller förmedlar medlemmars tjänster, oberoende av vilket medium som används. Anvisningarna tillämpas också när en medlem utnyttjar sin yrkesbenämning, akademiska grad eller ställning i annan information än den som anknyter till verksamhet, eller tillåter andra att göra detta.

Titlar

Medlem skall vid annonsering alltid använda benämningen legitimerad kiropraktor, även vid användandet av andra titlar eller vedertagna beteckningar som t.ex. M.Sc. eller D.C. Medlemmar med vidareutbildning i olika kompetensområden har tillåtelse att vid annonsering använda sig av benämningen ”vidareutbildad inom kiropraktisk .....” om denne har avlagt examen i detta ämne och tilldelats bevis om detta (t.ex. DACNB, DACBR etc.). Däremot får benämningen specialist ej användas, då detta kan förefalla vilseledande.

Kvalifikationer

Uppgifter om kvalifikationer och kompetensområden skall inte presenteras i sådan utformning att medlemmen därigenom framstår som mer kvalificerad än kollegor med liknande kompetens.

Utrymme finns dock för beskrivning av särskild utbildning eller intresseinriktning i samband med marknadsföring.

Budskap

Annonsering och marknadsföring av verksamhet skall vara saklig och utformad så att den inte kan misstolkas eller verka vilseledande. Budskapet skall utformas så att det ger meningsfull information. Endast uppgifter som kan bedömas vara till väsentlig ledning för den som söker hjälp får anges. Information om verksamhet får inte innehålla uppgifter som målgruppen kan ha svårt att bedöma värdet av. Av innehållet i berörd information skall den som söker efter kiropraktortjänster kunna bedöma huruvida de erbjudna tjänsterna uppfyller behovet. Uppgifter som tas med skall vara korrekta och stå i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Medlemmar rekommenderas att inte lista symptom som behandlas om detta inte anses vetenskapligt grundat. Vid ovisshet rådfrågar medlemmen LKR's vetenskapliga råd (VR). Värderande uppgifter måste kunna styrkas. Annonsering och marknadsföring skall inte ske på sådant sätt att det kan anses stötande. Uppgifter om att behandling är billigare eller rent av billigast, är enligt marknadsföringslagen tillåtna endast om påståendena kan styrkas. Användandet av priser och prisnivå ska vara saklig och objektiv och ej användas som huvudsaklig profilering i annonsering eller annan presentation av verksamheten.

Tillsyn

Varje kiropraktor skall för egen del, och den ansvariga kiropraktorn för en tjänsteproducerande organisations del, se till att anvisningarna efterlevs. Om annonsering och marknadsföring som medlemmarna bedriver inte efterföljs rapporteras detta till etiska rådet. Etiska rådet skall påtala medlemmars avvikelser från dessa regler. Om medlem inte rättar sig efter etiska rådets påpekan är etiska rådet skyldigt att föra ärendet vidare till styrelsen, som kan besluta om eventuell uteslutning.

2. KONSENSUSDOKUMENT

Definition av Kiropraktik

Ett hälsovårdsyrke inriktad på diagnos, behandling och förebyggande av funktionella störningar i rörelseapparaten och effekten av dessa störningar på nervsystemet och hälsan i allmänhet. Behandling sker med en betoning på manuella behandlingsmetoder, inkluderande justering av ryggraden och annan led- och mjukdelsmanipulation.

Rollen

Kiropraktorn är expert på neuromuskuloskeletal besvär inom hälso- och sjukvården.

Fundamenten

- a. Förmåga att förbättra funktionen i det neuromuskuloskeletal systemet och därigenom den allmänna hälsan och livskvaliteten.
- b. Specialiserat tillvägagångssätt för undersökning, diagnos och behandling, grundat på bästa tillgängliga forskning och kliniska evidens och med särskild tyngdvikt på samspelet mellan ryggrad och nervsystemet.
- c. Tradition av effektivitet och patienttillfredsställelse.
- d. Utan förskrivning av mediciner eller utförande av kirurgi.
- e. Högkvalificerade utövare av ryggradsjustering, manipulation och andra manuella behandlingar av kroppens leder och muskler, träningsrådgivning och patientutbildning.
- f. Samverkan med andra yrkesgrupper inom hälso- och sjukvården.
- g. En patientorienterad biopsykosocial modell, med betoning på vikten av samspelet mellan sinne och kropp för hälsa, individens självläkande förmåga, individens egenansvar för hälsan och uppmuntran av patientens självständighet.

Personligheten.

Personligheten skall vara en kombination av:

- Expert, professionell, etisk, kunnig
- Tillgänglig, omtänksam, medmänsklig, positiv.